

**D 52707**

(Pages : 3)

Name.....

Reg. No.....

**FIRST SEMESTER B.A./B.Sc. DEGREE EXAMINATION, NOVEMBER 2018**

(CUCBCSS—UG)

Common Course

SKT 1A 07(01)—KAVYA LITERATURE AND APPLIED GRAMMAR

Time : Three Hours

Maximum : 80 Marks

*Answers may be written either in Sanskrit, English or in Malayalam.  
In writing Sanskrit Devanagari script should be used.*

I. वाक्येन वाक्याभ्यां दश उत्तरयत (Answer any ten in one or two sentence) :

- 1 गाथासप्तशती केन विरचिता ?
- 2 भामिनीविलासस्य कर्ता कः ?
- 3 उद्दण्डशास्त्रिणा विरचितं सन्देशकाव्यं किम् ?
- 4 बृहन्नयीति नाम्ना प्रसिद्धानि महाकाव्यानि कानि ?
- 5 विहाय सर्वान् नृपतीन् निपेतुः—किम् ? कथम् ?
- 6 रराज भूम्ना रघुसूनुरेव—रघुसूनुः कथं रराज ?
- 7 स्वभावलोलेत्ययशः प्रमृष्टम्—केन ? कस्याः अयशः ?
- 8 तुङ्गं नगोत्सङ्गमिवारुरोह—कः ?
- 9 खलसज्जनानां मैत्री कीदृशी ?
- 10 विद्याविहीनः पशुः—कुतः ?
- 11 ब्रह्मापि नरं न रञ्जयति—कीदृशं नरम् ? ?
- 12 काले फलन्ति पुरुषस्य—कानि ?

(10 × 1 = 10 marks)

II. खण्डिकया चतुर्णामुत्तरं लिखत (Answer any four in a paragraph) :

- 13 प्रारब्धमुत्तमजनाः न परित्यजन्ति—विशदयत ।
- 14 धीराणां स्वभावः कीदृश इति पठितसुभाषितानुसारं प्रतिपादयत ।
- 15 निपेतुरन्तःकरणैरिन्द्राः देहैः स्थिताः केवलमासनेषु—प्रकरणमुक्त्वा आशयं विशदयत ।

Turn over

- 16 अन्तःशरीरेष्वपि यः प्रजानां प्रत्यादिदेशाविनयं विनेता—सप्रकरणमाशयं विशदयत ।  
 17 काळिदासस्य मेघसन्देशमधिकृत्य टिप्पणीं लिखत ।  
 18 जगन्नाथपण्डितस्य स्तोत्रकाव्यान्यधिकृत्य लिखत ।

(4 × 4 = 16 marks)

III. लघूपन्यासेन चतुर्णामुत्तरं लिखत (Write short essays on any four) :

- (a) 19 संस्कृतसाहित्ये सुभाषितानामुत्पत्तिमधिकृत्य प्रतिपादयत ।  
 20 संस्कृतस्तोत्रकविषु नारायणभट्टपादस्य वैशिष्ट्यं किम् । विशदयत ।  
 (b) व्याख्यात (Explain fully) :  
 21 यां चिन्तयामि सततं मयि सा विस्ता  
 साप्यन्यमिच्छति जनं स जनोऽप्यन्यसक्तः ।  
 अस्मत्कृते च परिशुष्यति काचिदन्या  
 धित्तां च तं मदनं च इमां च मां च ॥  
 22 निन्दन्तु नीतिनिपुणा यदि वा स्तुवन्तु  
 लक्ष्मीः समाविशतु गच्छतु वा यथेष्टम् ।  
 अद्यैव वा मरणमस्तु युगान्तरे वा  
 न्याय्यात्पथः प्रविचलन्ति पदं न धीराः ॥  
 23 कामं नृपाः सन्तु सहस्रशोऽन्ये राजन्वतीमाहुरनेन भूमिम् ।  
 नक्षत्रताराग्रहसङ्कुलापि ज्योतिष्मती चन्द्रमसैव रात्रिः ॥  
 24 रतेर्गृहीतानुनयेन कामं प्रत्यर्पितस्वाङ्गमिवेश्वरेण ।  
 काकुत्स्थमालोक्यता नृपाणां मनो बभूवेन्दुमती—निराशम् ॥

(4 × 5 = 20 marks)

IV. व्याकरणम् (Grammar part) :

- 25 (i) पद्यानां सन्धिच्छेदं कुरुत (Split the Sandhi of any five) :  
 (a) मृगाश्चरन्ति । (b) चन्द्रमसैव ।  
 (c) वन्य इव । (d) आहुरनेन ।  
 (e) अङ्गराजाद्यक्षुः (f) कश्चिद्यथा ।  
 (g) तयोक्ते ।

(5 × 1 = 5 marks)

(ii) पञ्च सन्धत (Combine the Sandhi of any five) :

- |                         |                    |
|-------------------------|--------------------|
| (a) गतिः + भवति ।       | (b) यस्य + अस्ति । |
| (c) वाणी + एका ।        | (d) वसन् + अदूरे । |
| (e) प्रादुर्भवन् + तत्र | (f) ततः + अन्यः    |
| (g) छाया + इव ।         |                    |

(5 × 1 = 5 marks)

(iii) वाक्येन योजयत (Make sentence) :

- |                 |             |
|-----------------|-------------|
| (a) यदा - तदा । | (b) परितः । |
| (c) अलम्        | (d) साकम् । |

(4 × 1 = 4 marks)

V. द्वयोः उपन्यासरूपेण उत्तरं लिखत (Write essays on any two) :

- 26 पञ्चमहाकाव्यान् अधिकृत्य उपन्यस्यत ।
- 27 इन्दुमतीं प्रति अभिव्यक्तमनोरथानां भूपतीनां शृङ्गारचेष्टाः यथाग्रन्थं वर्णयत ।
- 28 उपमा काळिदासस्य—इत्युक्तिः पाठ्यभागमवलम्ब्य निरूपयत ।

(2 × 10 = 20 marks)